

TILAK MAHARASHTRAVIDYAPEETH, PUNE
M.A. YOGA
EXAMINATION : APRIL/MAY-2024
FIRST SEMESTER
Sub. : Sub. : Shrimad Bhagwad Gita (102)

Date: 03/05/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions:

- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Multiple choice questions.

(10)

10. The supreme aim of life is _____.
- To be fitnfine
  - To surrender to God
  - To unite with self
  - Mokshprapti

Q. 2. Write the answers in short (Any Four) (20)

- Explain the term ‘Nishkam Karma’.
- Explain the shlok ‘Nainam Chhidanti Shastrani, Nainnam dahati pavak.’
- Characteristics of ‘Sthitpradnya’.
- Write in detail about 3 major pathways or routes to attain salvation (Moksha) or self realization.
- Ashtang Yog
- Background of Srimad Bhagwadgeeta

Q. 3. Write the answers in brief (any two) (30)

- Explain the term ‘Karma’ as per Shrimad Bhagwadgeeta & its types.
- Explain the importance of Yog sadhana. Describe characteristics of *Adarshyogi*.
- Describe in detail *Bhaktiyog*.

मराठी रूपांतर

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१. योग्य पर्याय निवडा. (१०)

- ..... योग उच्च्यते.

अ) समत्वं	ब) इंद्रियनिग्रह
क) अष्टांग	ड) आसन
- भगवदगीतेत ..... श्लोक आहेत.

अ) १८	ब) ७००
क) ६००	ड) १०००
- जीवनातील चार पुरुषार्थ धर्म, अर्थ, काम आणि .....

अ) गती	ब) क्रिया
क) प्रासी	ड) मोक्ष
- मानवी शरीरात ..... कर्मेन्द्रिय आहेत.

अ) ६	ब) ११
क) ५	ड) १०
- इंद्रिय निग्रह म्हणजे .....

अ) प्रत्याहार	ब) ध्यान
क) धारणा	ड) समाधी

प्र.२. थोड़क्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

(३०)

- १) ‘निष्काम कर्म’ ही संज्ञा स्पष्ट करा.
  - २) ‘नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि, नैनं दहति पावकः’ हा श्लोक स्पष्ट करा.
  - ३) स्थितप्रज्ञाची लक्षणे वर्णन करा.
  - ४) मोक्षप्राप्ती किंवा आत्म साक्षात्कार प्राप्त करण्यासाठी भगवदगीतेमध्ये सांगितलेले तीन महत्त्वाचे मार्ग स्पष्ट करा.
  - ५) अष्टांग योग
  - ६) भगवदगीतेची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.

प्र.३. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(३०)

- १) भगवदगीतेनुसार ‘कर्म’ही संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे प्रकार सांगा.
  - २) योगासाधनेचे महत्त्व सांगून आदर्शयोग्याची लक्षणे स्पष्ट करा.
  - ३) ‘भक्तीयोग’ सविस्तर वर्णन करा.